

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਆਈ.ਡੀ.ਦੁਆ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.

ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ— ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਮਦਨ ਲਾਲ

ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1956 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1032

ਚਚੇਰੇ ਭੈਣ ਦੇ ਬੇਟੇ ਵਿੱਚ ਕਸਟਮ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ- ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣਾ- ਕੀ ਪੰਜਾਬ- ਜਾਇਜ਼- ਧਾਰਮਿਕ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਲੈਣਾ- ਕੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ- ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ- ਦਾ ਮਤਲਬ- ਰਿਵਾਜ- ਦਾ ਸਬੂਤ- ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦਾਹਰਣਾਂ- ਕੀ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ - ਪਟੀਸ਼ਨ - ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ.

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਸਟਮ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਭੈਣ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ 'ਤੇ ਅਪਾਹਜਤਾ ਥੋਪਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਸੰਗਤ, ਅਸੰਗਤ, ਮਨਮਾਨੀ, ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਟੀਕ ਨਿਯਮ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਚਚੇਰੀ ਭੈਣ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ, ਗੈਰ-ਖੇਤੀ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਕਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯੋਗ ਗੋਦ ਲੈਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਕੁਝ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ, ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਣ ਅਤੇ ਲੈਣ ਲਈ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਬਦਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਣ ਅਤੇ ਲੈਣ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਸਬੂਤ, ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਗੋਦ ਲੈਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ, ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, "ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੋਈ ਸਹੀ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸਪਸ਼ਟ ਆਯਾਤ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਡਿਗਰੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਾਂ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ, ਰਿਮੋਟ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਿਵਾਜ ਮੌਖਿਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਸਟਮ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਵਾਜ ਇੰਨਾ ਬਦਨਾਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਸਦਾ ਨਿਆਂਇਕ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਮ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਕਸਟਮ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜਾਂ ਇਕਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਕੁਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਪੁਰਤੀ ਰਵੱਈਆ ਬਹੁਤ ਸਖਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਮੁਢਲੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਨੁਕਤਿਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਬੇਨਤੀਆਂ ਜਾਂ ਮੁੱਦੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਵਿੱਚ ਨਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਦੂਸਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਡਾਲਮੀਆ ਦਾਦਰੀ, ਦੀ ਮਿਤੀ 8 ਅਕਤੂਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਨਾਰਨੌਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਮਿਤੀ 1. MAY, 1956, ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਰਚੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ।

ਸੀ.ਐਲ.ਲਖਨਪਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਡੀ ਸੀ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਐਨ ਐਨ ਗੋਸਵਾਮੀ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਦੁਆ, ਜੇ.—ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਵੰਸ਼-ਸਾਰਣੀ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਦਿਖਾਏਗੀ: —

Dhana

Tota	Lachman
Sheo Lal Rup Chand	Ramji La
Nanta	Jai Lal
Defendant	Bhagwana
	Mast Ram Kau
Bhagat Ram	Madan Lal
Plaintiff	Plaintiff

ਨੰਤਾ ਨੇ ਮੂਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਜਿਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਨੇ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਨਾਬਾਲਗ ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲਿਆ। 21 ਜਨਵਰੀ, 1954 ਨੂੰ, ਉਸਨੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਰਸਮੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਿ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੈ ਲਾਈ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਮਦਨ ਲਾਈ ਅਤੇ ਭਗਤ ਰਾਮ ਨੇ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਕਤ ਗੋਦ ਲੈਣ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਮ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਮੁਦਈ ਦੀ ਜੱਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕਥਿਤ ਗੋਦ ਲੈਣਾ ਇੱਕ ਜਾਅਲੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਉਲਟਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਵੀ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ।

- (1) ਕੀ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਮੁਦਈ ਦੀ ਜੱਦੀ ਹੈ?
- (2) ਕੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਰਿਵਾਜ ਕੀ ਹੈ?
- (3) ਕੀ ਗੋਦ ਲੈਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ?
- (4) ਕੀ ਮੁਦਈ ਨੰਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਾਰਸ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁਦਈਆਂ ਕੋਲ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ?
- (5) ਰਾਹਤ.

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ (1) ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੱਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਅਨਾਸੀ ਸੀ; (2) ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੋਣ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ; (3) ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚਚੇਰੀ ਭੈਣ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੋਦ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ;

(4) ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਗੋਦ ਲੈਣਾ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਇੱਕ ਇੱਕਲੇ ਜੀਵਿਤ ਸਹਿ-ਪਾਰਸਨਰ ਨੰਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲਾ, ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੱਖ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਉਸਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਬੇਗਾਨਗੀ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ. ਤੀਸਰੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। "ਦੋਵਾਂ ਪੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹਾਂ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਚਚੇਰੀ ਭੈਣ ('ਚਚੇਰੀ ਭੈਣ' ਟਾਈਪਿੰਗ ਦੀ ਗਲਤੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ' ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਭੈਣ ਦਾ ਪੁੱਤਰ') ਗੋਦ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਧੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਸੱਚੀ ਭੈਣ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਅਪਵਾਦ ਵਿੱਚ ਚਚੇਰੀ ਭੈਣ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੁੱਦਈ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।" ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁੱਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਿਸਮਤ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਧਿਰਾਂ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਤੱਥ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਣ ਅਤੇ ਲੈਣ ਦੀ ਰਸਮ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਘੱਟ ਸਬੂਤ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਮੁੱਲਾ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 480 (3) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਚਚੇਰੀ ਭੈਣ, ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਮੁੱਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਅਲਗਾਵ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਾਰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ।

ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਨਾਬਾਲਗ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਲਖਨਪਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਜੀਂਦ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੈਰਾ 1 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 (ਜੋ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਪਿਤਾ ਹੈ) ਨੰਤਾ ਦੇ ਜਮਾਂਦਰੂ (ਯਾਕ ਜੱਦੀ) ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਜਮਾਂਦਰੂ (ਵਾਰਸਨ ਬਾਜ਼) ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। -ਗਸਟ) ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਡੀਡ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਅਤੇ ਕਾਲਪਨਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਗੋਦ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੇਣ ਅਤੇ ਲੈਣ ਦੀ ਰਸਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਇਸ ਪੈਰਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਭੈਣ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਅਜਨਬੀ ਸੀ। ਫਿਰ ਵਾਕ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਨਾ ਧਰਮ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਵੈਧ ਹੈ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਮਾਂ, ਕੁਆਰੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ, ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਿਤਾ, ਉਸਦੀ ਚਚੇਰੀ ਭੈਣ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦੀ ਸੀ; ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਅਜਨਬੀ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੈਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਫਿਰ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਾਲਾ ਨੰਬਰ 2 (ਅਡੋਪਡ) ਇੱਕ ਅਜਨਬੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬੰਸ ਹੈ।

ਫਿਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਉਸੇ ਦਾ ਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਖਰੀ ਵਾਕ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਗੋਦ ਲੈਣਾ ਅਵੈਧ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਇਸ ਆਮ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਮਾਂ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਕੁਆਰੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਆਮ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਉਸੇ ਪੈਰੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਜਾਂ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਅਜਨਬੀ ਹੈ; ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਮਾਂ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਕੁਆਰੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਯੋਗ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਆਮ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦਰਅਸਲ, ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੈਰਾ 6 ਦੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਜੀਂਦ ਰਿਆਸਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ, ਜਿੱਥੇ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਫ ਉਸੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੋਦ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਸਟਮ ਦੁਆਰਾ ਸਖ਼ਤ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੋਧ ਦਾ ਵੀ ਇਸ ਪੈਰਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਐਗਨੇਟਸ ਨੂੰ ਹੀ ਜਾਇਜ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸੀ ਕਿ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕੇਸ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਗੋਦ ਲੈਣਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਮਾਂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਵਾਲੀ ਡਿਗਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣ ਦਾ ਉਸਦੀ ਕੁਆਰੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਜਿਹੀ ਬੇਨਤੀ ਸਟੀਕ ਅਤੇ ਖਾਸ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀਆਂ। ਮੈਂਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜਾਂ ਇਕਸਾਰ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਿਚ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਪੂਰਨ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਕੰਡਾ, ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਵਾਘੂ (1) ਦੇਖੋ]। ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਤੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਰਵੱਈਆ ਬਹੁਤ ਸਖ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਮੁਢਲੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਜਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਨੁਕਤਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਹੈਰਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮਬੱਧ ਗੋਦ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਚਚੇਰੀ ਭੈਣ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਸਟੀਕਤਾ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦਿਰਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਦਈਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵਾਂ ਕੇਸ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਕੀਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਕੂਲ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਕੂਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਖ਼ਤ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਇਹ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਖ਼ਤ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸਨ;

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1950 ਪੀ.ਸੀ. 68

ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਮੁਦਈ ਵਿਚ ਦਰਜ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ ਅਨੁਸਾਰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਕੇਸ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗਲਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਰਿਵਾਜ ਧੀ ਜਾਂ ਭੈਣ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਲਈ ਕੁਝ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 'ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੋਈ ਸਹੀ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਅਸਪਸ਼ਟ ਆਯਾਤ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿੱਚ

ਭਾਵ, ਇੱਕ ਡਿਗਰੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਾਂ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਦੋਵਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੈ। ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਡੀਡ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਖੁਦ ਗਵਾਹ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਕਿਵੇਂ ਹੈ। -ਬਾਕਸ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਕਸਟਮ 'ਤੇ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਨਾ ਕਿ ਸਖਤ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 1 ਲੋਕਰਾਮ ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 3 ਗਣੇਸ਼ੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸਲੀ ਭੈਣ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੋਦ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਡੀ.ਡਬਲਯੂ. 1 ਰਤੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਡੀ.ਡਬਲਯੂ. 2 ਨੰਤਾ (ਅਧਾਰਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ)। ਭਗਤ ਰਾਮ ਮੁਦਈ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਖਤ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਦਈਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵਾਂ ਕੇਸ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲਾਂ ਜਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭੈਣ ਦੇ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਕਸਟਮ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਅਸਹਿਮਤੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਭੈਣ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਚਚੇਰੀ ਭੈਣ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਗੋਦ ਲੈਣ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀ. ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਭੈਣ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਨਾਹੀ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਗੋਦ ਲਏ ਗਏ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਸਹਿਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚਮਕ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਬੱਚਾ ਨਿਯੋਗ ਦੁਆਰਾ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਜਨਮ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਆਦਿ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਚਚੇਰੇ ਭੈਣ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਇੱਕ ਅਸਲੀ ਭੈਣ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਅਪੰਗਤਾ ਅਧੀਨ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਵੀ ਉਸੇ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਚਚੇਰੇ ਭੈਣ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣਾ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ। ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਕੇਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਸਵਾਲ ਤੋਂ ਖੁੰਝ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅਸਲ ਨੁਕਤੇ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਅਦਾਲਤ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਹੋਵੇ ਕਿ ਰਿਵਾਜ ਨੂੰ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੰਡੀਅਨ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਸੇ ਆਮ ਰੀਤੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਹੋਂਦ ਬਾਰੇ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਰਾਇ, ਅਜਿਹੇ ਰਿਵਾਜ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਹੋਂਦ ਬਾਰੇ, ਜੋ ਇਸਦੀ ਹੋਂਦ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਸੰਬੰਧਤ ਹਨ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੰਡੀਅਨ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਧਨਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਰਾਏ ਢੁਕਵੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਵਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰੀਰ ਦੇ ਉਪਯੋਗਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਹਿਮਦ ਖਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿੱਚ. ਚੰਨੀ ਬੀਬੀ (1), ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪੰਨਾ 511 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ:-

"ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਦੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਸਬੂਤ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਖਾਸ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬੀਲੇ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਆਮ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਅਭਿਆਸ ਬਿਨਾਂ ਵਿਵਾਦ ਦੇ.

ਰਿਵਾਜ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੌਖਿਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਸਮੂਹ ਹੈ, ਜੋ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ।

ਵੈਸ਼ਨੋ ਦਿੱਤੀ ਬਨਾਮ ਰਾਮੇਸ਼ਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਵਿੱਚ, ਪੰਨਾ 102 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਖੀ ਗਈ ਹੈ:-

(1) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. 6 ਵੇਖੋ। 502

(2) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. 10 ਲੋ. 86

"ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਬੇਲੋੜੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਤੀਜੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਸਮਝੌਤਾ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਸਟਮ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਥਿਤ ਇਕੁਇਟੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸਬੂਤ ਕਸਟਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਗਵਾਹ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇਣ ਵਿਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਖੋਜ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਚ ਕੇ ਭੈਣਾਂ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਦੋਵੇਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨਤ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੀ। ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਸਮਰਥਿਤ।"

ਇਫੁਆਹ ਅਮੀਸਾਹ ਬਨਾਮ ਈਫੁਹ ਕਰਬਾਹ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ, ਲਾਰਡ ਮੌਗਮ ਨੇ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਭੌਤਿਕ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਸਬੂਤ ਦੇ ਕੇ, ਇੰਨੇ ਬਦਨਾਮ ਨਾ ਹੋ ਜਾਣ। ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂਇਕ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ।

ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮਿਸ. ਨਰੈਣੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2), ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਿਵਾਜ ਨੂੰ ਆਮ ਗਵਾਹਾਂ ਜਾਂ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਮ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1936 ਪੀ.ਸੀ.147

(2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1936 ਲੋ.540

ਇਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਮੁਹੰਮਦ ਆਲਮ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਹਫ਼ਜ਼ਾਨ ਆਦਿ, (1); ਪੰਨਾ ਲਾਈ ਬਨਾਮ ਚਿਮਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਆਦਿ (2) ਵਿੱਚ, ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ) ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਰੀਤ ਨੂੰ ਉਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ 'ਖਾਸ ਉਦਾਹਰਣਾਂ' ਦੇ ਸਬੂਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦਿੱਤੇ ਆਮ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਵੈਸ਼ਨੋ ਦਿੱਤੀ ਬਨਾਮ ਰਾਮੇਸ਼ਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (3), ਅਤੇ ਬਸੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦੱਤਰ ਬਨਾਮ ਬਿਰਜ ਰਾਜ ਸਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (4), ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਭਰ ਸਨ। ਜੇ ਇਹ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਗਵਾਹ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਰਿਵਾਜ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਭੈਣ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਰਿਵਾਜ, ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ; ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਜਦੋਂ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਖੰਡਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ ਭੈਣ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ, ਉਪਰੋਕਤ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਵੇਂ ਅਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਅਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੁਲਤਾਨ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿੱਚ. ਸ਼ਰਫਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (5), ਸਰ ਸ਼ਾਦੀ ਲਾਈ, ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ, ਲਾਇਲਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਆਖਰੀ ਬੰਦੋਬਸਤ 'ਤੇ ਮਿਸਟਰ ਟੈਲਬੋਟ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕਬਾਇਲੀ ਕਸਟਮ ਦੇ ਕੋਡ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਧੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਾਰਸ ਨਾ ਹੋਣ ਨੂੰ ਬੇਹੂਦਾ ਮੰਨਿਆ। ਫਿਰੋਜ਼-ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਉਮਰ ਹਯਾਤ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (6) ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਉਸ ਰਿਵਾਜ ਦੀ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸਨ ਜਿਸ ਨੇ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1934 ਲੋ. 351

(2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1947 ਲੋ. 54

(3) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. 10 ਲੋ. 86

(4) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. 57 ਸਾਰੇ. 494

(5) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. 10 ਲੋ. 249

(6) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1934 ਲਾਹ. 791 ਤੇ ਪੀ. 793

ਹਸ਼ਮਤ ਅਲੀਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਨਸੀਬ-ਉਨ-ਨਿਸਾ (1), ਸਰ ਲਾਰੈਂਸ ਜੇਨਕਿੰਸ ਨੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪੰਨਾ 123 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:-

"ਪਰ ਫਿਰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਭਰਾ ਦੀ ਧੀ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਉਦਾਹਰਣ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਵਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਰੀਤ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਰ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਚਾਚੇ ਦੀ ਧੀ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਭਰਾ ਦੀ ਧੀ ਤੋਂ ਉਹੀ ਹੱਕ ਖੋਹਣਾ ਅਸੰਗਤ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡ-ਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਨਸੀਬ-ਉਨ-ਨਿਸਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਹਸ਼ਮਤ ਅਲੀ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਵਰਤਮਾਨ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਭੈਣ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਰੀਤ ਸਿੱਧ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ 'ਤੇ ਅਪਾਹਜਤਾ ਥੋਪਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਸੰਗਤ, ਅਸੰਗਤ, ਮਨਮਾਨੀ, ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਭੈਣ ਦਾ ਪੁੱਤਰ.

ਦਾਤਾ ਰਾਮ, ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ, ਆਦਿ ਵਿੱਚ, (2) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਬੈਂਚ, ਜਿਸ ਦੇ ਫਲਸੌ, ਜੇ. ਅਤੇ ਮੈਂ ਮੈਂਬਰ ਸਨ, ਨੂੰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਸਲਾਹਕਾਰੀ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ। ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਰਵਾਇਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ

ਸਬੰਧਤ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਸੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬ੍ਰਿਜ ਰਾਜ ਸਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (3), ਅਤੇ ਹੇਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

(1) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. 6 ਵੇਖੋ। 117

(2) R.S.A.679 of 1953

(3) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1935 ਪੀ.ਸੀ. 132

(4) A.I.R.1954 S.C. 581

(4), ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਅਧੀਨ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਰਗਾ ਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਸਿਫਾਰਸ਼ੀ ਸੀ ਅਤੇ ਫੈਕਟਮ ਵਾਲਿਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਪਸੰਦ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੋਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇ। ਜਾਂ ਮੱਤ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚੋਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਹੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤੋਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਾਤਾ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵੀ ਤੱਥ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੋਦ ਲਿਆ ਪੁੱਤਰ ਸਮਝਦਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲਾ ਕਾਰਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਫਿਰ ਮੈਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਜੀਂਦ ਰਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਸਰਕੂਲਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਮੁਹੰਮਦਨਾਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਹੰਮਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਰਿਵਾਜ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉੱਪਰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਖੁਦ ਇੱਕ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ (ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਵੀ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ) ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਹੀ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਸਟਮ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੂੰ ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(1) ਆਰ.ਐਸ.ਏ. 1953 ਦਾ 679

ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸਰਕੂਲਰ ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, 1954 ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਲਈ ਇਸਦੀ ਸਿੱਧੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਸਰਕੂਲਰ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 1948 ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਸਰਕੂਲਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਰਿਵਾਜ ਵਿਕਸਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਸਿਰਫ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਖੁਦ ਕਸਟਮ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਸਟਮ ਨੂੰ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਗਵਾਹੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕੂਲਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿਵਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਭਰੋਸਾ ਭੀਰਖਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਮੁਨਸ਼ੀ, ਆਦਿ (1) 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੀਂਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਰਿਵਾਜ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਬੀਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾਯੋਗ ਡਿਗਰੀ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਵੀ Mst ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਗੌਦਮੀ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (2) ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਨਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਂਦ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਗੋਦ ਲੈਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਇਹ ਅਥਾਰਟੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਠ ਰਹੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਹਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(1) II ਜੀਂਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 106

(2) III ਜੀਂਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 93

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਣ ਅਤੇ ਲੈਣ ਦੀ ਰਸਮ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਰਸਮਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਗੋਦ ਲੈਣ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਗੋਪੀ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੱਲਣ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਬਾਲਕ ਰਾਮ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਾਨੂ ਮਾਈ (2), ਅਤੇ ਫਨਿੰਦਰ ਦੇਵ ਰਾਏਕਤ ਬਨਾਮ ਰਾਜੇਸ਼ਵਰ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ (3)। ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਕੇਸ ਸਖਤ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪੰਜਾਬ ਕਸਟਮ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਫਨਿੰਦਰ ਦੇਵ ਰਾਏਕਤ ਦਾ ਕੇਸ (3), ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਬੈਕਾਂਤਪੁਰ ਦੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਿਵਾਜ ਆਪਣੇ ਤੱਤ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਘੱਟ ਹੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾਗਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਰਿਵਾਜ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਰੋਤ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਈਬਲ ਕੋਸਲ ਜਾਂ ਜਿਰਗਾ ਜਾਂ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਨੂੰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਇਸ ਆਦਰਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਕੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਜਾਤ ਪੱਖੋਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੋਣ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਆਨਾ (4) ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਹੈ, ਉਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਵਾਰਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਸਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਤਰਜੀਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਕੇ ਗੋਦ ਲੈਣੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਵੈਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਰਾਰਾਜੀ ਦਾਸ ਚੰਦਾ ਮਾਈ ਬਨਾਮ ਫਰਮ ਮੰਗਲ ਸੇਨ-ਕਿਰਪਾ ਰਾਮ ਵਿਚ। ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (5), ਪੁਰਾਣੀ ਪੈਪਸੂ ਪਲੀਗ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਗੋਦ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰਸਮਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1918 ਲੋ. 344(2)

(2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1930 ਲੋ. 579

(3) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. 11 ਕੈਲ. 463

(4) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1954 ਐਸ.ਸੀ. 581

(5) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1954 ਪੈਪਸੂ 66

ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਭਾ ਰਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ, ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਣ ਅਤੇ ਲੈਣ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ, ਕਿ ਬੱਚਾ ਆਪਣੇ ਕੁਦਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਸਪਲਾਂਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਰਸ ਦੀ ਰਿਵਾਇਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਟ੍ਰਾਂਸਪਲਾਂਟੇਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ; Ginda ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ Mst. ਜੈ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (1)।

ਪੁਰਾਣੀ ਜੀਂਦ ਰਿਆਸਤ, ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਨਾਭਾ ਰਿਆਸਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਫੂਲ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਫੂਲਕੀਆਂ ਰਾਜਾਂ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਸਮੂਹ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਫੂਲ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪੁੱਤਰ ਤੋਂ ਨਾਭਾ ਅਤੇ ਜੀਂਦ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪੁੱਤਰ ਤੋਂ ਪਟਿਆਲਾ ਪਰਿਵਾਰ ਬਣਿਆ। 1809 ਵਿੱਚ ਫਰੀਦਕੋਟ ਸਮੇਤ ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਰਾਜ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੇਠ ਆ ਗਏ। 1947 ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੀਂਦ ਰਾਜ ਸਮੇਤ ਛੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਯੂਨੀਅਨ ਜੁਲਾਈ, 1948 ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਨਿਯਮ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਜੀਂਦ ਰਾਜ ਦੇ ਗਠਨ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਤ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਮਾਤ੍ਰਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜੀਂਦ ਰਿਆਸਤ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੱਸਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਪੂਰਵਜ ਦੇ ਇੱਕੋ ਭੰਡਾਰ ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਸਮਾਨ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਆਦਤਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹੀਵੀਂ ਜਾਂ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਕੁਮਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਕਲੀ ਰੁਕਾਵਟਾਂ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਮ ਰਿਵਾਜੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਲਈ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

(1) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. 1944 ਲਾਹ. 519 (F.B.)

ਪੁਰਾਣੇ ਜੀਂਦ ਰਿਆਸਤ ਦਾ 1908 ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 1,332 ਵਰਗ ਮੀਲ ਦਾ ਖੇਤਰ ਸੀ (ਭਾਰਤ ਦਾ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਗਜ਼ਟੀਅਰ: ਪੰਜਾਬ: ਭਾਗ II) ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੰਗਰੂਰ, ਜੀਂਦ ਅਤੇ ਦਾਦਰੀ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਤਹਿਸੀਲਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਟ੍ਰੈਕਟ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਹ ਇਲਾਕਾ ਕਰਨਾਲ, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਰੋਹਤਕ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਨਿਯਮ, ਕਰਨਾਲ, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਰੋਹਤਕ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਣੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੈਰ-ਖੇਤੀ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਕਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯੋਗ ਗੋਦ ਲੈਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। (ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੇਖੋ ਚਿਮਨ ਲਾਈ ਬਨਾਮ ਹਰੀ ਚੰਦ (1)। ਮੁਸੱਮਤ ਰਤਨ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਮੁਨੋ (2) ਵਿੱਚ ਸਿਰਲੇਖ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:-

“ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰਸਮ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਰਸਮ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ, ਗੋਦ ਲੈਣ ਲਈ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਲੈਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਲਾਜ ਨਾਕਾਫੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਨੂੰਨ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਉਸਦੇ ਬੇਟੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਗੋਦ ਲਏ ਨੂੰ ਪਹਿਨਣ ਲਈ ਉਸਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਹੀ ਇਲਾਜ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਲੈਣ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਅਖੀਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਕੁਝ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ, ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ, ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਣ ਅਤੇ ਲੈਣ ਦਾ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਬਦਲ ਹੈ।

(1) 102 ਪੀ.ਆਰ. 1913 (ਪੀ. ਸੀ.)

(2) 117 ਪੀ.ਆਰ. 1918

ਪ੍ਰਭੂ ਡਾਇਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਾਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਭ ਕੁਝ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਵਜੋਂ ਇਲਾਜ ਦੇ ਨਾਲ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਤੱਥ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਘੋਸ਼ਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗੜਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਰੀਤ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਸਨ ਕਰਨ ਲਈ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2) ਵਿੱਚ, ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ, ਜੇ. ਬੀਡਨ ਦੇ ਨਾਲ ਬੈਠੇ, ਜੇ. ਨੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਜਮਾਂਦਰੂਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ 9 ਵੀਂ ਡਿਗਰੀ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਡ ਦੁਆਰਾ, ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਮੌਜ਼ਾ ਭੰਗਾਲੀ, ਤਹਿਸੀਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਰੰਧਾਵਾ ਜੱਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ। ਐਡੀਸਨ ਅਤੇ ਬੈਕੇਟ, ਜੇ.ਜੇ., ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (3) ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਕੁਝ ਸਪੱਸ਼ਟ ਘੋਸ਼ਣਾ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਈਚਾਰਾ ਅੱਗੇ ਰਸਮੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੁਆਰਾ, ਲਿਖਤੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਇਲਾਜ ਦੇ ਲੰਬੇ ਕੋਰਸ ਦੁਆਰਾ, ਰਸਮਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਉਸ ਨੇ ਲੜਕੇ ਦੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਵਜੋਂ ਮਨਾਇਆ, ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੋਦ ਲਿਆ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਵਾਰਸ ਦੱਸਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ, ਅਤੇ ਲੜਕਾ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਵਜੋਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ; ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਭਾਈਚਾਰਾ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਕੋਈ ਮਾਇਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਪੰਨਾ ਲਾਲ ਦੇ ਕੇਸ (4) ਵਿੱਚ, ਅੰਬਾਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ, ਸਖਤ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੇਣ ਅਤੇ ਲੈਣ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਅਨਾਥ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਨੂੰ ਰਹਿਮਾਨ ਅਤੇ ਮਹਾਜਨ, ਜੇਜੇ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਫੁੰਮਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਨੂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ

- (1) 78 ਪੀ.ਐਲ.ਆਰ. 1912
- (2) 22 ਪੀ.ਆਰ. 1913
- (3) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1935 ਲੋ. 83
- (4) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1947 ਲੋ. 54
- (5) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1939 ਲੋ. 62

(5), ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਪਿੰਡ ਹਾਂਸ, ਤਹਿਸੀਲ ਜਗਰਾਓਂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਜਾਟਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਵਜੋਂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਆਮ ਸਲੂਕ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਐਲਾਨ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਰਸਮੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ। ਗੁਰਬਚਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬੁਝਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ, ਮੁੱਖ ਨੋਟ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

"ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਬੇਟਾ ਰਹਿਤ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਰਵਾਇਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਗੋਦ ਲੈਣ ਲਈ ਜੋ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਉਹ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਬੰਧਤ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਵਜੋਂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਦੇ ਨਾਲ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਇੱਕ ਢੁੱਕਵਾਂ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ।

ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਐਮ.ਸੀ. ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ) ਇੱਕ ਗੈਰ-ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ: ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਜਮਾਦਾਰ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ (2), ਜਿੱਥੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੇਹਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ (3) ਅਤੇ ਤੋਤਾ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਬਨਾਮ ਮੁਖਾ (4) ਟੋਟਾ ਦੇ ਕੇਸ (4) ਵਿੱਚ ਚੇਵਿਸ, ਜੇ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ:-

"ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੂਜੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤੋਹਫ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਉਸਦਾ ਗੋਦ ਲਿਆ ਪੁੱਤਰ ਹੈ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਇੰਤਕਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਾਨੀ ਦੇ ਜਮਾਂਦਰੂਆਂ ਦੁਆਰਾ ਲੜਨ ਲਈ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਦੁਹਰਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਸਬੂਤ ਹੈ।

(1) 42 ਪੀ.ਆਰ. 1911

(2) ਆਰ.ਐਸ.ਏ. 1943 ਦਾ 1549

(3) 6 ਐਲ.ਐਲ.ਜੇ. 39

(4) 60 ਆਈ.ਸੀ. 448

ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿਚੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਵੀ ਵਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ:-

“ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਕ ਹੋਰ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਖਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਕੁਦਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਗੋਦ ਲਿਆ ਪੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਠਾਰਾਂ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਈ ਰਸਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਈ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਲਈ ਖੁੱਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਉਸਦੇ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਵਾਰਸ ਦੀ ਰਿਵਾਇਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।”

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਣ ਅਤੇ ਲੈਣ ਦਾ ਪੱਕਾ ਸਬੂਤ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਗੋਦ ਲੈਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਪਿਤਾ, ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਦਾ ਇਰਾਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਸਮਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਆਦਿ (2),

(1) ਆਰ.ਐਸ.ਏ. 1943 ਦਾ 1549

(2) 205 ਪੀ.ਐਲ.ਆਰ. 1913

ਜਿੱਥੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਕਬੀਲੇ ਵਿੱਚ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੋਦ ਅਵੈਧ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਵੈਧ ਹੈ। ਠਾਕੁਰ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮਾਤਾ ਤੇਜ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿਚ ਅਬਦੁਲ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.

ਰਸ਼ੀਦ, ਜੇ., ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ:-

“ਇਹ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਕਸਟੋਰਮਰੀ ਲਾਅ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਰਿਵਾਜ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਿਯਮ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਣੇ 'ਨਿੱਜੀ' ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ: 110 ਪੀ.ਆਰ. 1906। ਜੇਕਰ 'ਪਰਸਨਲ ਲਾਅ' ਵਿਚ ਵੀ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਰਾਬਰੀ, ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਜ਼ਮੀਰ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

ਇੱਕ ਭੈਣ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕਸਟਮ ਦਾਖਲਾ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਿਯਮ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਚਚੇਰੀ ਭੈਣ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, 'ਸਮਾਨਤਾ, ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਜ਼ਮੀਰ' ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਨਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਚਚੇਰੇ ਭੈਣ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੋਦ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਹੋਰ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੈਂਡਾ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਾਊਂਟ ਜੈ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (2) ਵਿਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰਸ ਦੀ ਰਿਵਾਇਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਇੱਕ ਤੋਹਫ਼ੇ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ-ਜੁਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅੰਤਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਪੱਤੀ ਤੁਰੰਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ,

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1931 ਲੋ. 742

(2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1944 ਲੋ. 90

ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤ ਵਾਰਸ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ਸੰਪਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ, ਜੇਕਰ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ - ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਮੁਦਈਆਂ ਕੋਲ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਗੋਦ ਲੈਣ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਅਖਤਿਆਰੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਹਿਲੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਮੇਰੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕੇਸ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰੀ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 8 ਮਿਤੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਕਤੂਬਰ, 1956 ਦੇ, ਮੈਂ ਮੰਨਾਂਗਾ ਕਿ ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਨੰਤਾ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਗੋਦ ਲਿਆ ਪੁੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ